

FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE (FCI) (AISBL)

Place Albert 1er, 13, B - 6530 Thuin (Belgique) Tél : ++32.71.59.12.38 –

Fax : ++32.71.59.22.29, internet : www.fci.be

TEST PŘIROZENÝCH VLOH OVČÁCKÉHO PSA

NATURAL HERDING APTITUDE TEST "FCI-NHAT"

1. ledna 2016

Obsah

Úvod.....	3
Základní podmínky	3
Organizace testu.....	4
Průběh testování.....	5
1. část: Socializace	5
2. část: Vlohy ovčáckého psa.....	6
Hodnocení.....	7
a) Test socializace	7
b) Test ovčáckých vloh.....	7
Příloha: Seznam ovčáckých plemen psů, která se mohou účastnit NHAT	8

Úvod

FCI Test přirozených vloh ovčáckého psa (NHAT) slouží k ustanovení základních charakteristik, které mají všechna ovčácká plemena společné:

- zájem o stádo zvířat
- ochota spolupracovat s psovodem
- snaha kontrolovat pohyb stáda
- přirozená snaha hledat pozici (balance point) naproti psovodovi k získání lepší kontroly nad stádem

V omezených podmínkách tohoto testu, pes může ukázat jen tyto základní rysy. Mělo by být bráno v úvahu, že pouze trénink a zkušenosti dovolí psovi čelit těžším tratím, ve kterých nejnadanější psi budou schopni ukázat v maximální výši jejich přirozenou schopnost.

Základní podmínky

FCI Test přirozených vloh ovčáckého psa (NHAT) je otevřen pro ovčácká plemena psů (vyjmenována v Příloze). Psi musejí být registrováni v plemenné knize nebo příloze plemenné knihy, která je uznávaná FCI. Minimální věk psa pro účast je 6 měsíců.

Psi, kteří podmínky nesplňují se nemohou testu zúčastnit. Háravé feny musejí být drženy stranou a půjdou na řadu jako poslední. Feny, které porodily štěňata méně než 8 týdnů před datem konání testu a feny, u kterých je očekávaný termín porodu do 4 týdnů musejí být z testu vyloučeny.

Pes může mít obojek. Stahovací, elektrické a ostnaté obojky jsou zakázány. Během testu pes nesmí mít náhubek.

Bylo by lepší, pokud by pes neměl žádný specifický trénink na stádě zvířat, ale základní trénink poslušnosti je oceňován (zastavení a přivolání).

FCI Test přirozených vloh ovčáckého psa (NHAT) musí být uznán všemi členy FCI a smluvními partnery.

Test může být užitečným nástrojem pro kluby jednotlivých plemen k zachování specifického chování ovčáckých plemen.

Test musí být zapsán do bodovací karty psa nebo jakéhokoli rovnocenného dokumentu.

Organizace testu

Test může být pořádán klubem nebo skupinou pasení, která má povolení od Národní organizace zastřešující psy, která musí být členem nebo smluvním partnerem FCI.

Test může být posouzen pouze kvalifikovanými rozhodčími v pasení, kteří musejí být uznáni Národní organizací zastřešující psy v jejich zemi, která je členem FCI.

Rozhodčí musí kontrolovat chování psa. Rozhodčí může kdykoli test zastavit.

Je zodpovědností rozhodčího ověřit identitu psa kontrolou tetování nebo čísla čipu před začátkem testu.

Organizační komise je zodpovědná za vhodný areál pro test, za stádo, košár pro stádo a za nezbytné pomocníky.

Test se může provádět na ovcích a dobytku.

Stádo by mělo být vybráno takovým způsobem, aby každý závodník mohl pracovat se zvířaty srovnatelné kvality. Přednostně by zvířata použitá k testu měla všechna pocházet ze stejného stáda a být podobného typu. Měla by být houževnatá a zdravá. Jehňata by měla být dostatečně stará k odstavu.

Organizační komise by se měla ujistit, že má dostatek zvířat, aby žádná skupinka nebyla stresována a nemusela být použita častěji, než je potřeba.

Areál, kde se test na zvířatech koná musí být cca 75 metrů dlouhý a dostatečně široký, aby umožnil prostor 10 metrů mezi kruhovým košárem a okraji areálu. Ohrada pro zvířata může být cca 8-16 metrů v průměru, tj. cca 25-50 metrů v obvodu, velikost bude záležet na počtu zvířat. Plot musí být schopný udržet zvířata uvnitř ohrady a psa vně. Pro test s dobytkem bude zajištěno jedno nebo dvě útočiště ("typu korida").

Pro každý test je minimální počet ovcí 10, minimální počet krav 5. Zvířata by měla být pravidelně měněna po 3-4 otestovaných psech.

Počet otestovaných jedinců by neměl překročit 30 psů za den na rozhodčího.

Průběh testování

V tomto testu budou u psa posouzeny jeho schopnosti jako ovčáckého psa. Test je rozdělen do dvou částí, první část má za cíl ověřit základní socializaci psa a druhá část testuje jeho vlohy jako ovčáckého psa.

1. část: Socializace

a) Kontakt s lidmi

Rozhodčí vyhledá kontakt se psem, aby ověřil jeho socializaci a sebekontrolu. Rozhodčí má možnost otestovat socializaci psa při kontrole tetování nebo čísla čipu.

Pes na vodítku se psovodem projde kolem skupiny lidí.

Agresivita a strach z lidí nejsou tolerovány, ale přirozená reakce ostražitosti, typická u některých plemen psů, bude tolerována.

b) Kontakt se psy

Psovod se psem na vodítku projde kolem skupiny lidí se psy na vodítkách. Psi ve skupině se musí chovat klidně. V tomto případě musí pes také ukázat normální neutrální chování vůči ostatním psům.

c) Citlivost ke zvukům

Během této části testu rozhodčí nebo pomocník udělá hlasitý, nečekaný zvuk. Pes by měl reagovat beze strachu, přirozená reakce ostražitosti bude uznána. Zvuk může být způsoben něčím jako např. šustícím igelitovým sáčkem nebo podobnými hluky. Střelba není povolena.

d) Vztah se psovodem

Rozhodčí ocení důvěru, kterou pes v psovoda má v neznámých situacích. Není to hodnoceno jako test poslušnosti. Je to důležitý test přirozeného a nezaujatého chování psa.

Pes respektuje psovoda (pozice a povely) a spolupracuje s ním. Od psa je očekáván dobrý vztah s psovodem, který bude demonstrován během cvičení na krátké překážkové dráze se psem bez vodítka.

Překážky

Pes musí být převeden přes překážku jako je nízké hrazení nebo rampa.

Absence psovoda

Zatímco je pes držen na vodítku pomocníkem nebo rozhodčím, psovod odchází 15 metrů nebo více a zastaví na pokyn rozhodčího. Pes nesmí projevovat žádný stres nebo paniku.

Přivolání

Na signál rozhodčího psovod přivolá psa, zatímco ho pomocník vypouští z vodítka.

2. část: Vlohy ovčáckého psa

V základu rozhodčí dá psovi dostatečnou možnost a čas ukázat jeho vlohy.

Rozhodčí může v průběhu testu psovoda instruovat, aby povzbudil nebo doprovázel svého psa. Psovod může povzbudit psa pochvalou, ale ne pamlskem nebo hrou.

a) Příchod ke stádu

Při cestě na startovní pozici testu psovod se psem na vodítku obchází košár se stádem uvnitř a ujistí se, že pes si zvířata všimnul, podporuje ho ve vzbuzení jeho zájmu. Potom odchází psovod se psem na vodítku na startovní pozici testu.

Na startovní pozici ve vzdálenosti cca 50 metrů od košáru na povel rozhodčího psovod začne pomalu přicházet ke košáru a po cca 10ti metrech vypustí psa z vodítka. V tomto okamžiku může být použit povel pro uvolnění psa.

Od okamžiku kdy se psovod rozejde bude posuzován zájem psa o stádo. Na signál rozhodčího se psovod rozejde přímo ke košáru bez dávání jakýchkoli signálů nebo povelů psovi. Je vysoce ceněno, když pes projevuje zájem ve vzdálenosti od košáru.

Rozhodčí může požádat psovoda, aby obcházel kolem košáru, otočil se nebo zastavil. Pes, který má instinkt k obíhání a hledání "balance pointu" na druhé straně od psovoda ukazuje velmi silnou a správnou vlohov ovčáckého psa. Ke vzbuzení zájmu psa může rozhodčí požádat psovoda, aby vešel do košáru bez svého psa a ovce rozhýbal.

b) Kontakt se stádem

Rozhodčí může psovoda požádat, aby vešel do košáru se psem na vodítku. Pokud pes projevuje dobrý přístup, rozhodčí může rozhodnout vypustit psa z vodítka.

V případě, že pes projevuje agresi nebo strach, test je zastaven. V případě strachu je psovod oprávněn uklidnit svého psa, než košár opustí.

c) Zájem a iniciativa

Během testu by měl mít pes zájem o zvířata aspoň dvě minuty.

Při posouzení iniciativy psa bude rozhodčí kladně hodnotit snahu psa kontrolovat pohyb stáda bez povelů psovoda.

Hodnocení

Test přirozené socializace a test ovčáckých vloh bude hodnocen odděleně.

a) Test socializace

Rozhodčí si bude dělat krátké poznámky ohledně chování psa a ohodnotí ho jako Prospěl (P) nebo Neprospěl (N) nebo diskvalifikován (DIS) v případě agrese.

Pokud pes úspěšně neprojde testem socializace, nemá povoleno pokračovat k části 2.

b) Test ovčáckých vloh

Rozhodčí bude hodnotit jako: Velmi dobře (VG) - Dobře (G) - Nedostatečně (INS) nebo Diskvalifikován (DIS) v případě vážné agrese vůči ovčím.

Diskvalifikovaní psi nemají povoleno se testu znova zúčastnit.

V případě, že je druhá část testu hodnocena jako nedostatečná, pes může při příští příležitosti test znova absolvovat.

Instinkt ovčáckého psa je komplex dědičných charakteristik a schopností, které dělají psa užitečným při kontrole stáda zvířat. Je to stereotypní, nutkavé a přitom cílené chování ovčáckého psa, které není výsledkem učení nebo zkušenosti.

FCI Test přirozených vloh ovčáckého psa (NHAT) byl uznán FCI Hlavní komisí v Záhřebu v listopadu 2015.

**Příloha: Seznam ovčáckých plemen psů, která se mohou účastnit
NHAT**

Standard	Název plemene	Skupina
15	Belgický ovčák	1
16	Bobtail	1
38	Welsh Corgi corgidan	1
39	Welsh Corgi pembroke	1
44	Beauceron	1
55	Puli	1
56	Pumi	1
83	Šiperka	1
87	Katalánský ovčák	1
88	Sheltie	1
93	Cao de Serra de Aires	1
113	Briard	1
138	Pyrenejský ovčák s krátkou srstí v obličeji	1
141	Pyrenejský ovčák s dlouhou srstí v obličeji	1
142	Slovenský čuvač	1
156	Kolie dlouhosrstá	1
166	Německý ovčák	1
171	Ardenský bouvier	1
176	Pikardský ovčák	1
191	Flanderský bouvier	1
194	Bergamský ovčák	1
223	Holandský ovčák	1
238	Mudi	1
251	Polský nížinný ovčák	1
271	Bearded kolie	1
277	Chorvatský ovčák	1
287	Australský honácký pes	1
293	Australská kelpie	1
296	Kolie krátkosrstá	1
297	Border kolie	1
311	Saarloosův vlčák	1
313	Holandský ovčácký pudl	1
332	Československý vlčák	1
342	Australský ovčák	1
347	Bílý švýcarský ovčák	1

Standard	Název plemene	Skupina
45	Bernský salašnický pes	2
46	Appenzellský salašnický pes	2
47	Entlebuchský salašnický pes	2
58	Velký švýcarský salašnický pes	2
147	Rotvajler	2
181	Velký knírač	2
340	Chien Fila de Saint Miguel	2
14	Švédský vallhund	5
135	Laponský pes	5
189	Lapinkoira	5
212	Samojed	5
237	Norský buhund	5
284	Lapinporokoira	5
289	Islandský pes	5
336	Španělský vodní pes	8
209	Tibetský teriér	9